

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

Dödsbrand i lägenhet.

OBJEKTET

4- vånings flerfamiljshus med 8 lägenheter i varje trapphus, samt oinredd vind.

SAMMANFATTNING

Brand i vardagsrum i trerummare. Brännskadad man på balkong, räddad över maskinstege. Senare avliden p g a brännskadorna. Från upptäckt av branden till vatten på första strålröret tog det mer än 18 minuter. Brand och rökspridning till flera ovanliggande lägenheter. Vattenskada i underliggande lägenhet. Tillfällig bostad omedelbart ordnad till drabbade. Sjukhusets Trauma och Krishanteringshet inkopplad för att ta hand om familjen som blev tillfällig hemlös. Samt de personer som gjort tröstlösa försök att få mannen att hoppa. Restvärde insatt omedelbart efter insatsen. Insatsen fördröjd p g a för lågt lufttryck till släckbilens bromssystem. Ingen brandvarnare fanns. Den hade i det här fallet säkerligen räddat liv.

HÄNDELSEN

Grannen i lägenheten ovanför den brandskadade vaknade av sin väckarklocka. Tiden var då 06.48. Hon kände röklukt och undrade var den kom ifrån. Hon gick ut i trapphuset för att känna om det var därifrån lukten kom, hon kände inget så hon gick in till sig igen. Hon satte på Tv:n åt sina söner för att de skulle se advents-kalendern som började kl. 07.00. Hon hör då att det bullrar och slamrar från grannen i våningen under. Hon blir nyfiken och går ut på balkongen för att se om hon kan upptäcka vad som hänt därifrån. Hon ser då att det väljer ut rök från balkongdörren hos grannen. Klockan har då inte hunnit bli 07.00 eftersom adventskalendern ännu inte börjat. Hon tar med sig sina 2 söner ut i trapphuset och ropar att det brinner, de ringer även på hos samtliga hyresgäster även hos den som det brann hos. (Den ringklockan fungerade inte). Hon larmar inte brandförsvaret.

Det gör däremot en kvinna som bor i grannhuset, hennes vardagsrumsfönster vetter mot den brandskadade lägenhetens balkong. Hon ser att mannen som bor där står och röker på balkongen. Konstigt tänker hon, att han är vaken så här dags. Ögonblicket efteråt upptäcker hon att det väljer ut svart rök bakom ryggen på honom. Hon ropar då åt sin sambo att ringa 112. Klockan är då 07.00. Någon minut tidigare har 2 kvinnor från avstånd sett att det ryker från balkongen, de skyndar dit för att se vad som hänt. De ser mannen stå på balkongen, de ryker kraftigt bakom honom och de ser att det brinner med lågor innanför ett annat fönster i lägenheten. De säger åt honom att hoppa och lovar att ta emot honom när han landar, men han bara skakar på huvudet. Han säger ingenting, inte ord. Då säger de åt honom att han åtminstone borde sätta sig ner för att inte exponeras i röken. Han gör då som de säger och sätter sig ner på sidan om balkongdörren. Samtidigt åker det en hantverkare förbi platsen, han ordnar fram en stege som han reser mot balkongen, den är något för kort, men under andra förhållanden hade den säkert gått att använda. Men nu var det så varmt att det inte gick att komma fram till balkongräcket utan att riskera liv och lem för den som skulle äntra stegen. Räddningsförsöket fick avbrytas.

Rapport från insatsledaren

Larmet slås ut på stationen med tal "lägenhetsbrand man stående på balkong". Under framkörningen får jag ny information om att "personen står ej längre på balkongen han har segnat ner". Väl på plats möts jag av mycket kraftigt brand ut

genom fönstren både vid balkongen och på gaveln. Ett antal personer står nedanför balkongen och som svar på min fråga får jag information om var på balkongen offret ligger. Jag gör en snabb reflektion över mina möjligheter att ensam kunna undsätta offret men inser att branden och värmen på balkongen är alldeles för hög för att lyckas med någon undsättning.

Bil x1 (släckbil) och bil x2 (stegbil) anländer nu till platsen. Jag informerar släckstyrkan om läget och befäller kylning av offret samt undsättning av densamme. Rökdykarna kyler från marken samt släcker av lågorna vid balkongen. Stegen reses och trots det ogynnsamma läget dvs avståndet från bil till balkong samt den låga höjden c:a 3,5 m lyckas vi nå fram med stegkorgen till balkongen. Offret lyfts över i korgen och förs ner till den väntade ambulansen. Hans tillstånd är att han har svåra brännskador (98 % enl sjukvården) men är fortfarande vid medvetande.

När släckstyrkan börjar sin insats förflyttar jag mig runt huset för att kolla upp hur brand- och rök har spridits till övriga lägenheter, trapphus och vind. Trapphuset är helt intakt, lägenhetsdörren till den brinnande lägenheten är varm men läcker ej någon rök. Jag knackar på i samtliga lägenheter i trappuppgången och informerar de som öppnar om läget samt att de skall avvaktar i sina resp. lägenheter. I de lägenheter som ligger i lodlinje med den brinnande är ingen hemma, varken under, eller i de två över. En elfläkt startades upp för att skapa ett övertryck i trapphuset för att hålla det fritt från rök. Eftersom klockan nu är straxt efter 7 når vi snabbt de personer som har tillgång till huvudnycklar, och med dess hjälp kan vi snabbt och skonsamt öppna upp de övriga lägenheterna Kraftig rökutveckling möter oss i lägenheten ovanför primärbranden och mycket riktigt har vi en brand i en säng som står under fönstret. Även gardiner har brunnit, och bägge glasen i fönstret är borta. Vi har alltså fått en brandspridning genom fönstret till lägenheten. Denna brand släcktes genom att sängkläderna rullades ihop och bars ut på balkongen där de kunde släckas med vatten. Glödbranden i resårbädden släcktes med vatten från en i köket lånad kastrull. Vinden kontrollerades genom befintlig lucka i trapphuset. Vinden var i stort sätt rökfri men takluckan öppnades dock för att erhålla helt rökfri miljö.

Branden i det övertända rummet var nu släckt av rökdykarna och insatsen övergick till restvärde. Vatten c:a 2 cm på golvet i brandrummet, släckvatten men även vatten från trasigt centralvärmesystem. Rök och sotskador i övriga lägenheten. Vattenskada och rök i lägenhet under. Rökskador i de två lägenheterna ovan branden. Husfasaden tvättades med högtryck. De drabbade hyresgästerna tilldelades omgående en tillfällig bostad och omhändertogs snabbt på ett förtjänstfullt sätt.

Brandförlopp

Ett troligt förlopp är att det varit en långsamt pyrande brand där brandgaserna fått växa till under lång tid. När mannen öppnar balkongdörren så tillförs syre och de varma brandgaserna antänds och en övertändning sker. Brandgasernas temperatur är så hög att det brinner även utanför rummet och en utvändig spridning uppåt mot ovanliggande lägenheter sker. På grund av den höga värmen går alla fönster i brandrummet sönder, vilket ger branden fri tillgång till syre under hela brandförloppet. Brandförloppet blir ytterligare förlängt beroende på att släckstyrkan i inledningsskedet fick lägga all kraft på att kyla mannen på balkongen istället för att göra en normal släckning.

UNDERSÖKNINGEN

Kriminaltekniker från polisen var på platsen dagen efter branden. Efter ytterligare en dag var även undertecknad medverkande i undersökningen. Konstaterades att det endast var vardagsrummet som var brandskadat. Mycket beroende på att alla dörrar till rummet hade varit stängda. Dörrarna var genombrända och det var mycket nära att branden hade spridit sig till resten av lägenheten. Det hade varit en fullständig övertändning i rummet, där i stort sett allt som kunde brinna, också hade gjort så. Det gick inte hitta något primärt

brandområde. Vi uteslöt dock området för bokhyllan som startplats för branden. Det som hittades var resterna efter en tresittsoffa, en fätölj, soffbord, bokhylla, golvlampa och en dammsugare. Det enda som stack upp mer än 30 cm över golvnivån var rester av det som funnits i bokhyllan, bl a böcker, tidskrifter, kameror och nedsmälta diabilder. Mannen var enl. uppgift storrökare vilket förtydligades när vi tittade runt i lägenheten. Det låg fimpar på köksbänken, vi hittade en systempåse full med fimpar i köket. När vi lyfte på dammsugaren luktade det starkt av gamla fimpar från dammsugarpåsen. Vid dissekering av påsen visade det sig att den börjat brinna utifrån och in, och var således inte upphov till branden. Golvet var bränt med kolningar i hela rummet undantaget platsen för bokhyllan, tresittsoffan samt benen efter soffbordet. Soffbordet var mycket hårt bränt på både över och undersida.

Brand och rökspridning

Branden spred sig från vardagsrummet via fönster till lägenheten ovanför, där dubbelrutan inte höll för värmen. Där började det brinna i gardinen som släppte från stängen och ramlade ner i en säng där sängkläderna började brinna. Ytterligare en lägenhet ovanför sistnämnda var ytterst nära att bli drabbad av brand. Där hade det yttersta av glasen i dubbelrutan gått sönder av värmen. Det var lyckligt att det inte hängde några gardiner i detta fönster, de hade i så fall förmodligen antänts av strålningsvärmen. Färgen på hängrännan vid taket hade blivit brandskadad. Slutligen blev personen på balkongen så svårt brännskadad att han senare avled. Detta trots att han satt ner med ryggen mot väggen så långt från balkongdörren som det var möjligt.

Brandorsak

Det går inte att fastställa någon brandorsak. Det kan inte uteslutas att branden är orsakad p g a slarv vid rökning.

ÅTGÄRDER

Första släckbilen utrustas med tryckvakt på bromsarnas luftsystem som varnar vår bemannade vakt om trycket skulle sjunka under kritisk nivå.